

**III AUa 308/14, Przesłanki umorzenia należności na rzecz funduszu alimentacyjnego. -
Wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie**

LEX nr 1469366

Wyrok

Sądu Apelacyjnego w Lublinie

z dnia 21 maja 2014 r.

III AUa 308/14

Przesłanki umorzenia należności na rzecz funduszu alimentacyjnego.

TEZA aktualna

Przesłanki do umorzenia należności na rzecz funduszu alimentacyjnego nie wyczerpuje sam fakt, iż zadłużenie jest większe, niż możliwości zarobkowe i majątkowe zobowiązanego do alimentacji, co prowadzi do niemożliwości zaspokojenia podstawowych jego potrzeb bytowych. Brak stałych dochodów i związana z tym trudna sytuacja materialna jest bowiem okolicznością dotyczącą wszystkich dłużników alimentacyjnych, gdyż uruchomienie funduszu alimentacyjnego następuje tylko wówczas, gdy dłużnik nie ma majątku ani dochodów podlegających egzekucji.

UZASADNIENIE

Skład orzekający

Przewodniczący: Sędzia SA Krzysztof Szewczak (spr.).

Sędziowie SA: Marcjanna Górską, Barbara Mazurkiewicz-Nowikowska.

Sentencja

Sąd Apelacyjny w Lublinie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych po rozpoznaniu w dniu 21 maja 2014 r. w Lublinie sprawy T. S. przeciwko Prezesowi Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Likwidator Funduszu Alimentacyjnego o umorzenie należności wobec likwidowanego funduszu alimentacyjnego na skutek apelacji wnioskodawcy T. S. od wyroku Sądu Okręgowego w Lublinie z dnia 15 stycznia 2014 r. sygn. akt VIII U 1999/13; oddala apelację.

Uzasadnienie faktyczne

Decyzją z dnia 17 czerwca 2013 r. Prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych - Likwidator Funduszu Alimentacyjnego na podstawie art. 68 ust. 1 w zw. z art. 63 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (tekst jedn.: Dz. U. z 2006 r. Nr 139, poz. 992, z późn. zm.) odmówił T. S. umorzenia należności likwidowanego funduszu alimentacyjnego z tytułu wypłaconych w zastępstwie świadczeń alimentacyjnych oraz 5% opłaty na pokrycie kosztów związanych z działalnością funduszu za okres od czerwca 1992 r. do kwietnia 2004 r. w kwocie 42.541,76 zł.

Odwołanie od powyższej decyzji złożył T. S., domagając się jej zmiany poprzez umorzenie spłaty należności wobec Funduszu Alimentacyjnego. Alternatywnie wnosił o uchylenie zaskarżonej decyzji w całości. Podniósł, że organ wydający decyzję nie dopełnił obowiązku

ustalenia istotnych dla sprawy okoliczności, a zgromadzony materiał dowodowy poddał błędnej ocenie, co skutkowało wadliwym rozstrzygnięciem. Nadto zarzucił, że Prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych wydając zaskarżoną decyzję naruszył art. 11 i 107 k.p.a. W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania wskazując, że nie zachodzą przesłanki uzasadniające umorzenie należności wnioskodawcy względem Funduszu Alimentacyjnego w likwidacji z uwagi na sytuację materialną i zdrowotną.

Wyrokiem z dnia 15 stycznia 2014 r. Sąd Okręgowy w Lublinie oddalił odwołanie.

Swoje rozstrzygnięcie Sąd Okręgowy oparł na następujących podstawach faktycznych i prawnych.

T. S., nie wywiązywał się z ciążącego na nim obowiązku alimentacyjnego względem dzieci: M., urodzonego (...) oraz K., urodzonej (...). Wobec powyższego na rzecz dzieci zostały przyznane świadczenia z funduszu alimentacyjnego. Świadczenia takie wypłacane były od czerwca 1992 r. do kwietnia 2004 r. W dniu 19 kwietnia 2013 r. T. S. złożył wniosek o umorzenie zadłużenia wobec likwidowanego funduszu alimentacyjnego. Zakład Ubezpieczeń Społecznych ustalił, że zadłużenie wnioskodawcy wobec funduszu alimentacyjnego za okres od czerwca 1992 r. do kwietnia 2004 r. wynosi łącznie 42.541,76 zł i zaskarżoną decyzją odmówił umorzenia powyższego zadłużenia.

Sąd Okręgowy wskazał, że T. S., formalnie jest osobą bezdomną. W okresach od dnia 17 maja 2010 r. do dnia 31 marca 2011 r., od dnia 23 listopada 2011 r. do dnia 11 kwietnia 2012 r., od dnia 12 kwietnia 2012 r. do dnia 31 maja 2012 r. i od dnia 1 czerwca 2012 r. korzystał i korzysta w dalszym ciągu z pomocy (...) im. św. Brata A. w Ośrodku (...) dla Osób Bezdomnych w postaci schronienia w sezonowej noclegowni, przyjęcia interwencyjnego do schroniska lub czasowego pobytu w schronisku na podstawie skierowania decyzją administracyjną Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w L. Nie ma nikogo na utrzymaniu, jest rozwiedziony. Nie figuruje w ewidencji gruntów i budynków miasta L. i powiatu (...). Nie posiada żadnego majątku, środków zgromadzonych na rachunku bankowym, jak również papierów wartościowych. Źródłem dochodu wnioskodawcy jest zasiłek stały w wysokości 529 złotych miesięcznie. Nie pracuje, jest zarejestrowany w pośrednictwie pracy dla osób niepełnosprawnych, nadto poszukuje pracy poprzez Stowarzyszenie (...). Po raz ostatni pracował przez trzy miesiące w 2010 r. i wówczas komornik zajął z jego wynagrodzenia za pracę kwotę około 1.000 złotych na poczet zaległości alimentacyjnych. W okresach od dnia 24 lipca 1990 r. do dnia 30 listopada 1990 r., od dnia 10 sierpnia 1992 r. do dnia 18 stycznia 1996 r., od dnia 30 kwietnia 1996 r. do dnia 31 października 1996 r., od dnia 24 grudnia 1996 r. do dnia 31 stycznia 1999 r., od dnia 10 maja 2000 r. do dnia 4 kwietnia 2006 r., od dnia 18 maja 2007 r. do dnia 8 lutego 2009 r., od dnia 14 sierpnia 2009 r. do dnia 6 marca 2011 r. oraz od dnia 22 listopada 2011 r. do dnia 31 stycznia 2012 r. był zarejestrowany jako osoba bezrobotna, zaś w okresach od dnia 31 lipca 1990 r. do dnia 30 listopada 1990 r. i od dnia 18 maja 2000 r. do dnia 17 listopada 2000 r. był uprawniony do zasiłku dla osób bezrobotnych. Ma wykształcenie wyższe techniczne o specjalności samochody i ciągniki. Sąd Okręgowy wskazał, że T. S. nie ma żadnych zobowiązań wobec banków i instytucji, nie jest zadłużony wobec osób fizycznych. Nie ponosi żadnych stałych opłat (czynsz, media). Od trzech lat ponosi koszty zakupu leków przeciwbólowych, jednakże miesięcznej kwoty, przeznaczanej na ten cel, nie sprecyzował w toku sprawy. Sąd Okręgowy wskazał, że z przedłożonej

dokumentacji medycznej wynika, że u wnioskodawcy rozpoznano: przewlekłe zapalenie trzustki, zmiany zwyrodnieniowe i dyskopatyczne kręgosłupa szyjnego, obustronny zespół bólowy bark-ręka, płaskie zwyrodnieniowe zaostżenia krawędzi przyległych trzonów kręgowych, wzmożoną sklerotyzację blaszek granicznych, spłylenie fizjologicznej lordozy, zmiany zwyrodnieniowe w stawach międzykręgowych, przewężenia tarcz międzykręgowych C6-C7 i C7-Th1, polipy jelita grubego oraz zapalenie części przedoddzielnikowej żołądka. Orzeczeniami Miejskiego Zespołu do spraw Orzekania o Niepełnosprawności w L. z dnia 10 kwietnia 2007 r. został uznany za osobę niepełnosprawną w stopniu lekkim w okresach od dnia 21 listopada 2003 r. do dnia 31 grudnia 2005 r. i od dnia 1 kwietnia 2007 r. do dnia 31 marca 2009 r. W okresach od dnia 7 lutego 2006 r. do dnia 31 marca 2007 r. i od dnia 24 stycznia 2012 r. był i jest uznawany za osobę niepełnosprawną w stopniu umiarkowanym. Jako symbole przyczyn niepełnosprawności wskazywano: "05-R" i "08-T", odpowiadające upośledzeniu narządu ruchu i chorobom układu pokarmowego.

Sąd obdarzył wiarą wszelkie powołane wyżej dowody z dokumentów oraz z zeznań wnioskodawcy.

W świetle ustalonego stanu faktycznego Sąd Okręgowy stwierdził, że odwołanie nie jest zasadne. Sąd wskazał, że instytucja umorzenia świadczeń z funduszu alimentacyjnego była pierwotnie uregulowana w art. 17 ustawy z dnia 18 lipca 1974 r. o funduszu alimentacyjnym (Dz. U. z 1974 r. Nr 27, poz. 157 z późn. zm.), uchylonej art. 71 ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2006 r. Nr 139, poz. 992 z późn. zm.). Wówczas ustawodawca uznał, iż umorzenie świadczeń z funduszu alimentacyjnego może mieć miejsce wówczas, gdy zachodzą szczególnie uzasadnione przypadki przemawiające za umorzeniem należności. Ustawodawca nie określił katalogu tych przypadków, co dawało podstawę do przyjmowania pewnego spektrum w sytuacji podlegających pod daną przesłankę. Z dniem uchylenia ustawy o funduszu alimentacyjnym i wprowadzeniu nowej typologii świadczeń rodzinnych, związanej między innymi z likwidacją funduszu alimentacyjnego przepisem art. 63 ust. 3 ustawy o świadczeniach rodzinnych, postanowiono, iż likwidacją funduszu alimentacyjnego zajmie się Prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Jednocześnie ustawodawca w art. 68 § 1 ustawy o świadczeniach rodzinnych powtórzył, iż umorzenie może mieć miejsce tylko w szczególnie uzasadnionych przypadkach, dookreślając je jako takie, które są związane z sytuacją zdrowotną lub rodzinną osoby, przeciwko której prowadzona jest egzekucja alimentów.

Sąd Okręgowy wskazał, że warunkiem zastosowania instytucji umorzenia świadczeń jest powiązanie niemożności materialnej z sytuacją rodzinną i zdrowotną zobowiązanego. Konieczne jest zatem powiązanie określonej w przepisie sytuacji rodzinnej i zdrowotnej z płynnością finansową będącą przesłanką zobowiązania pieniężnego. W określeniu przypadków uzasadniających umorzenie świadczeń ustawodawca wymaga przy tym, aby miały one charakter szczególnie uzasadniony, co czyni koniecznym zaliczenie do nich jedynie tych nadzwyczajnych. W ocenie Sądu Okręgowego przez szczególnie uzasadnione wypadki rozumieć należy pewne wyjątkowe, nietypowe okoliczności występujące w sprawie dotyczące osoby zobowiązanego do zwrotu należności Funduszu Alimentacyjnego. Szczególnie uzasadnione przypadki związane z sytuacją zdrowotną lub rodzinną zobowiązanego to sytuacje nadzwyczajne, powstałe w wyniku wypadku losowego,

niezależnego od zobowiązanego, w następstwie którego jego sytuacja ulegnie takiemu pogorszeniu, że nie jest on w stanie na bieżąco spłacać swoich należności, a nadto nie ma perspektywy poprawy i zmiany tej sytuacji. Przesłanki tej nie wyczerpuje sam fakt, iż zadłużenie jest większe, niż możliwości zarobkowe i majątkowe zobowiązanego do alimentacji, co prowadzi do niemożliwości zaspokojenia podstawowych jego potrzeb egzystencjalnych. Przede wszystkim umorzenia należności nie uzasadnia sama trudna sytuacja ekonomiczna ubezpieczonego. Zła sytuacja finansowa jest bowiem cechą większości zobowiązanych, za których należności wypłacał Fundusz Alimentacyjny i umarzanie należności z tej tylko przyczyny czyniłoby praktycznie martwą regulację o obowiązku zwrotu organowi rentowemu równowartości wypłaconych z funduszu świadczeń.

W tym stanie rzeczy w ocenie Sądu Okręgowego brak było podstaw do umorzenia należności wnioskodawcy. Stan zdrowia T. S. w związku rozpoznanymi u niego schorzeniami ma charakter poważny, nie może to jednak przesądzać o uznaniu sytuacji zdrowotnej za szczególnie uzasadnioną. Wnioskodawca nie jest bowiem obecnie uznany za osobę całkowicie lub częściowo niezdolną do pracy. Jest uznany za osobę niepełnosprawną w stopniu umiarkowanym. W ocenie Sądu taki stan rzeczy pozwala wnioskodawcy świadczyć pracę. Wprawdzie w orzeczeniu o stopniu niepełnosprawności wskazano, że może on wykonywać pracę jedynie w warunkach pracy chronionej, ale stanowi to kolejne potwierdzenie, że nie utracił całkowicie możliwości zarobkowania. Sam wnioskodawca przyznał, że w 2010 r. podjął zatrudnienie i że nadal pracy szuka. Tym samym wnioskodawca nie jest pozbawiony możliwości zarobkowych, tym bardziej że posiada wyższe wykształcenie techniczne. A zatem ma również możliwości uzyskiwania dochodów umożliwiających konsekwentne regulowanie zaległości alimentacyjnych.

Zdaniem Sądu Okręgowego trudna sytuacja finansowa również nie stanowi dostatecznej argumentacji za udzieleniem ulgi. Podnoszona przez wnioskodawcę konieczność zakupu leków również nie stanowi "szczególnie uzasadnionego przypadku" w rozumieniu ustawy. W związku ze stanem zdrowia, tak jak każda inna osoba, winien liczyć się z takimi kosztami, jak wydatki na leczenie. Sąd podkreślił, że sam Fundusz Alimentacyjny nie był instytucją dobroczynną świadczącą pomoc wszystkim potrzebującym. To na rodzicu ciąży obowiązek alimentowania dziecka i to właśnie on - mimo trudnej sytuacji materialnej - zmuszony jest dzielić się z dzieckiem nawet bardzo szczupłymi dochodami. Zakład Ubezpieczeń Społecznych świadczył w zamian za niego na zasadzie surogacji w zastępstwie właściwego i zobowiązanego orzeczeniem sądowym dłużnika alimentacyjnego z zastrzeżeniem prawa odzyskania wyłożonych świadczeń. Zadaniem Funduszu Alimentacyjnego było bowiem tylko tymczasowe pokrywanie wierzytelności alimentacyjnych w zastępstwie osób faktycznie zobowiązanych. Z dniem 1 maja 2004 r. fundusz alimentacyjny przeszedł w stan likwidacji, a jego aktywa i pasywa stały się aktywami i pasywami Skarbu Państwa (art. 63 ust. 1 i ust. 2 ustawy o świadczeniach rodzinnych). Umorzenie zadłużenia, w ocenie Sądu, stanowiłoby premiowanie postawy wnioskodawcy i akceptację sytuacji, w której zobowiązany do alimentacji świadomie, przez długi okres czasu, uchylał się od ciążącego na nim obowiązku. Sąd Okręgowy stwierdził, że formułowane w odwołaniu zarzuty względem decyzji z dnia 17 czerwca 2013 r. nie są zasadne. Zgodnie z treścią art. 11 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 267) organy

administracji publicznej powinny wyjaśniać stronom zasadność przesłanek, którymi kierują się przy załatwieniu sprawy, aby w ten sposób w miarę możliwości doprowadzić do wykonania przez strony decyzji bez potrzeby stosowania środków przymusu. Z treści art. 107 § 3 cytowanej ustawy wynika natomiast, że uzasadnienie faktyczne decyzji powinno w szczególności zawierać wskazanie faktów, które organ uznał za udowodnione, dowodów, na których się oparł oraz przyczyn, z powodu których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej, zaś uzasadnienie prawne - wyjaśnienie podstawy prawnej decyzji, z przytoczeniem przepisów prawa.

Zdaniem Sądu Okręgowego analiza zaskarżonej decyzji wskazuje, że wydając decyzję Prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych nie naruszył powołanych przepisów. Decyzja zawiera bowiem uzasadnienie faktyczne odzwierciedlające ustalenia poczynione w toku przeprowadzonego postępowania wyjaśniającego, przytoczone zostały dowody na podstawie których dokonano ustaleń, wskazano podstawę prawną decyzji z przytoczeniem przepisów prawa i wyjaśnieniem przyczyn odmowy umorzenia należności wobec likwidowanego Funduszu Alimentacyjnego.

Z tych wszystkich względów Sąd Okręgowy orzekł jak w sentencji.

Apelację od powyższego wyroku wniósł T. S. wnosząc o uchylenie zaskarżonego orzeczenia. W ocenie apelującego Sąd Okręgowy nie rozpatrzył wszystkich istotnych kwestii oraz dokonał niesłusznej i nieprawidłowej interpretacji pojęcia szczególnych okoliczności i szczególnego przypadku.

Apelujący podkreślił, że jego sytuacja życiowa jest dramatyczna. Jest bezdomny, korzysta ze schroniska i wsparcia (...) im. (...). Brata A. w L. Z powodów zdrowotnych nie ma szans na znalezienie jakiegokolwiek pracy. Podniósł, że jeżeli dodatkowo zostanie obciążony obowiązkiem spłaty zadłużenia alimentacyjnego, nigdy nie będzie miał szansy na wyjście z bezdomności i rozpoczęcia jakiegokolwiek normalnej egzystencji. Nadto Fundusz Alimentacyjny nie będzie miał możliwości wyegzekwowania należnej mu kwoty w postępowaniu egzekucyjnym.

Apelujący podkreślił, że nie uchylał się od płacenia alimentów, jednakże zupełnie od niego niezależne okoliczności życiowe postawiły go w wyjątkowej sytuacji.

Z powyższych względów wniósł o umorzenie zasądzonej kwoty.

W piśmie procesowym z dnia 20 maja 2014 r. T. S. powtórzył argumentację przedstawioną w apelacji.

Uzasadnienie prawne

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

apelacja jest niezasadna i podlega oddaleniu.

Sąd Okręgowy dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych i wydał trafne, odpowiadające prawu rozstrzygnięcie przedstawiając logiczną argumentację prawną. Ustalenia sądu I instancji i wyprowadzone na ich podstawie wnioski Sąd Apelacyjny w pełni podziela i przyjmuje za własne. Sprawia to, że nie zachodzi potrzeba powtarzania szczegółowych ustaleń faktycznych oraz dokonanej w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku interpretacji przepisów prawa mających zastosowanie w niniejszej sprawie (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 22 kwietnia 1997 r., sygn. II UKN 61/97 - OSNAP 1998 r., Nr 3, poz. 104;

wyrok Sądu Najwyższego z 8 października 1998 r., sygn. II CKN 923/97 - OSNC 1999 r., z. 3, poz. 60; wyrok Sądu Najwyższego z 12 stycznia 1999 r., sygn. I PKN 21/98 - OSNAP 2000, Nr 4, poz. 143).

Odnosząc się bezpośrednio do zarzutów apelacji należy stwierdzić ich bezzasadność.

W ocenie Sądu Apelacyjnego w przedmiotowej sprawie nie zachodzi szczególnie uzasadniony przypadek, o którym mowa w art. 68 ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. Nr 228, poz. 2255 z późn. zm.), związany z sytuacją zdrowotną lub rodzinną skarżącego, pozwalający na umorzenie jego zadłużenia wobec funduszu alimentacyjnego.

Jak słusznie wskazał Sąd Okręgowy, aktualna sytuacja T. S. nie stwarza szczególnych okoliczności przemawiających za zastosowaniem w stosunku do niego instytucji umorzenia. Jakkolwiek apelujący istotnie znajduje się obecnie w trudnej sytuacji finansowej, powyższa okoliczność nie może uzasadniać umorzenia należności wobec likwidowanego funduszu w świetle art. 68 cyt. wyżej ustawy.

Przesłanki do umorzenia należności na rzecz funduszu alimentacyjnego nie wyczerpuje sam fakt, iż zadłużenie jest większe, niż możliwości zarobkowe i majątkowe zobowiązanego do alimentacji, co prowadzi do niemożliwości zaspokojenia podstawowych jego potrzeb bytowych. Brak stałych dochodów i związana z tym trudna sytuacja materialna jest bowiem okolicznością dotyczącą wszystkich dłużników alimentacyjnych, gdyż uruchomienie funduszu alimentacyjnego następuje tylko wówczas, gdy dłużnik nie ma majątku ani dochodów podlegających egzekucji (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z 18 stycznia 2013 r., sygn. III AUa 1201/12, publ. LEX nr 1293589).

T. S. aktualnie jest osobą bezdomną i bezrobotną. Zauważyć jednak należy, że posiada wyższe, specjalistyczne wykształcenie i nie jest niezdolny do pracy. Orzeciono w orzeczeniu tym wskazano, że może on wykonywać pracę jedynie w warunkach pracy chronionej, ale - jak słusznie stwierdził Sąd Okręgowy - potwierdza to, że T. S. nie utracił całkowicie możliwości zarobkowania. Sam wnioskodawca oświadczył w toku sprawy, iż szuka pracy. Wobec powyższego nie można przyjąć, że jest on pozbawiony możliwości zarobkowych.

Ocena sytuacji zdrowotnej wnioskodawcy również nie daje podstaw do umorzenia.

Z ustaleń poczynionych w sprawie wynika, że apelujący jest w stanie w ograniczonym zakresie pracować, a tym samym może uzyskiwać dochody umożliwiające konsekwentne regulowanie zaległości alimentacyjnych. Podnoszona przez wnioskodawcę w toku sprawy konieczność zakupu leków również nie jest "szczególnie uzasadnionym przypadkiem" w rozumieniu ustawy, lecz naturalną konsekwencją wdrażania leczenia. W tym miejscu wskazać należy, że reguły dowodzenia w procesie cywilnym (art. 232 k.p.c.) zobowiązują strony do wskazywania dowodów, z których wywodzą one skutki prawne. Zasada ta znajduje także zastosowanie w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych, których przedmiotem są odwołania od decyzji organów rentowych. Tymczasem apelujący nie sprecyzował w toku procesu zakresu i wysokości ponoszonych przez niego wydatków na leczenie. Nadto nie przedstawił żadnych dowodów na powyższą okoliczność. Powoduje to, że kwestia ponoszenia wydatków na leczenie zdiagnozowanych u T. S. schorzeń pozostaje bez wpływu na brak zakwalifikowania powyższej okoliczności jako szczególnie uzasadnionego przypadku w rozumieniu art. 68 cyt. wyżej ustawy.

Podkreślić należy, że "szczególnie uzasadnione przypadki", o jakich mowa w art. 68 cyt. ustawy, związane z sytuacją zdrowotną lub rodzinną zobowiązanego, to sytuacje nadzwyczajne (wyjątkowe), powstałe w wyniku wypadku losowego, a w każdym razie istniejące niezależnie od zobowiązanego, w następstwie których jego sytuacja ulegnie takiemu pogorszeniu, że nie jest on w stanie na bieżąco spłacać swoich należności, a nadto nie ma perspektywy poprawy i zmiany tej sytuacji (por. wyrok Sądu Najwyższego z 3 lutego 2010 r., sygn. I UK 270/09). Nadto obie przesłanki, określone w art. 68, tj. sytuacja zdrowotna oraz sytuacja rodzinna zobowiązanego, winny być szczególnie kwalifikowane, w zależności od zamierzenia zobowiązanego związanego z realizacją zobowiązania, tj. umorzenia, rozłożenia na raty, odroczenia terminu płatności. Jeżeli zatem zobowiązany zamierza w ogóle uchylić się od odpowiedzialności poprzez umorzenie płatności, to wskazane przesłanki powinny wystąpić w wymiarze szczególnym, skutkującym pełną i trwałą niewydolnością zobowiązaniową (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z 28 września 2010 r., sygn. III AUa 449/10, publ. OSASz 2011/3/137).

W ocenie Sądu Apelacyjnego sytuacja tego rodzaju nie zachodzi w niniejszej sprawie. Skarżący w dalszym ciągu ma bowiem możliwość wykonania zobowiązania względem likwidowanego funduszu alimentacyjnego, nie powinien być zatem premiowany umorzeniem należności zlikwidowanego funduszu alimentacyjnego.

W tym stanie rzeczy wyrok Sądu Okręgowego musi się ostać jako prawidłowy.

Ubocznie wskazać należy, że w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych zasadą jest, iż treść zaskarżonej decyzji organu rentowego wyznacza przedmiot i zakres rozpoznania oraz orzeczenia sądu pracy i ubezpieczeń społecznych. Z kolei w postępowaniu sądowym badana jest legalność decyzji i orzekanie o niej możliwe jest tylko przy uwzględnieniu stanu faktycznego i prawnego istniejącego w chwili jej wydawania, zaś samo postępowanie dowodowe przed sądem ubezpieczeń społecznych jest postępowaniem sprawdzającym ustalenia dokonane przez organ rentowy. Zasadą jest zatem, że sąd ocenia legalność decyzji organu rentowego według stanu rzeczy istniejącego w chwili jej wydania. Zaskarżona decyzja wydana została w dniu 17 czerwca 2013 r., a więc niemal rok od orzekania w sprawie przez sąd drugiej instancji. Jeżeli przez ten okres czasu sytuacja rodzinno - finansowa apelującego pogorszyła się w stopniu uzasadniającym zastosowanie art. 68 cyt. ustawy, wnioskodawca może wystąpić do organu rentowego z kolejnym wnioskiem o umorzenie, rozłożenie na raty lub odroczenie terminu płatności należności likwidowanego funduszu z tytułu wypłaconych lub bezpodstawnie pobranych świadczeń z funduszu. Mając powyższe na względzie Sąd Apelacyjny orzekł na podstawie art. 385 k.p.c. jak w sentencji.